

การนำเสนอภาพอาชญากรรมผ่านรายการสารคดีเชิงข่าวอาชญากรรมทางโทรทัศน์

นางสาวตระหนักจิต ยุคยรรยง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-331-151-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE PORTRAYAL OF CRIME IN TV CRIME NEWS DOCUMENTARIES

Miss Tranakjit Yutyunyong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts in Mass Communication

Department of Mass Communication

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974-331-151-3

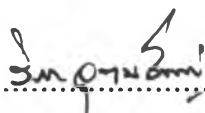
หัวข้อวิทยานิพนธ์   การนำเสนอภาพอาชญากรรมผ่านรายการสารคดีเชิงข่าวอาชญากรรมทาง
   โทรทัศน์
โดย   นางสาวตระหนักจิต บุคขรรง
ภาควิชา   การสื่อสารมวลชน
อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุธี พลพงษ์

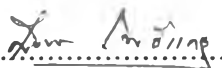
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์วิภา อุดมฉันท)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุธี พลพงษ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ สุภาพร โพธิ์แก้ว)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ตระหนักจิต ยุตยรรยง : การนำเสนอภาพอาชญากรรมผ่านรายการสารคดีเชิงข่าว
อาชญากรรมทางโทรทัศน์ (THE PORTRAYAL OF CRIME IN TV CRIME NEWS
DOCUMENTARIES.) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.สุธี พลพงษ์, 104 หน้า.
ISBN 974-331-151-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสร้างความเป็นจริงทางสังคมเรื่องอาชญากรรม
โดยผ่านวิธีการเล่าเรื่องของรายการสารคดีเชิงข่าวอาชญากรรมทางโทรทัศน์ที่ออกอากาศในปี พ.ศ.
2540 จำนวนสองรายการคือ รายการตามล่าหาความจริง และ รายการเบาแส

ผลการวิจัยพบว่า เรื่องอาชญากรรมที่นำเสนอผ่านทางรายการสารคดีเชิงข่าวอาชญากรรม
ทั้งสองรายการได้ถูกประกอบสร้างภาพอาชญากรรมผ่านวิธีการเล่าเรื่องซึ่งมีวิธีการนำเสนอเหมือนกับ
ละคร กล่าวคือมีการวางแนวเรื่องแสดงถึงความมีเงื่อนงำ ปมขัดแย้งและการคลี่คลายปัญหา โดยนำ
เสนอผ่านตัวละครสามกลุ่ม ได้แก่ ตำรวจ ผู้ร้ายและผู้เสียหาย โดยมีแก่นของเรื่องแสดงให้เห็นว่า
เรื่องอาชญากรรมเป็นการกระทำที่ผิดทั้งกฎหมาย และหลักศีลธรรมของผู้ร้ายที่กระทำต่อผู้เสียหาย
อย่างไรก็ตามตำรวจซึ่งเปรียบเสมือนพระเอกของเรื่องได้ทำหน้าที่ป้องกันและปราบปรามผู้ร้ายช่วย
รักษาความสงบสุขให้กับสังคม

ดังนั้น เรื่องอาชญากรรมที่ถูกนำเสนอผ่านรายการสารคดีเชิงข่าวอาชญากรรมทั้งสอง
รายการจึงเป็นภาพอาชญากรรมที่ถูกเข้ารหัสทางโทรทัศน์ สามระดับดังนี้ หนึ่งระดับความเป็นจริง
สองระดับการนำเสนอภาพตัวแทน และสามระดับอุดมการณ์ ซึ่งการเข้ารหัสทางโทรทัศน์ทั้งสาม
ระดับนี้ได้ทำให้เกิดการรับรู้ร่วมกันระหว่างผู้ผลิตรายการและผู้ชมซึ่งเป็นภาพอาชญากรรมที่สอดคล้อง
กับการรับรู้ของคนในสังคมซึ่งมองว่า เรื่องอาชญากรรมเป็นการกระทำของผู้ร้ายที่ผิดต่อกฎหมายและ
ศีลธรรมสร้างความเดือดร้อนให้กับผู้อื่น แต่ในสังคมก็ยังมีตำรวจซึ่งทำหน้าที่ปราบปรามจับกุมผู้ร้ายที่
กระทำความผิดมาลงโทษ ซึ่งทางรายการได้สร้างภาพลักษณ์ตำรวจในแง่ดีโดยแสดงให้เห็นถึงความ
ตั้งใจมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ป้องกันปราบปรามอาชญากรรม

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน.....
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน.....
ปีการศึกษา 2541.....

ลายมือชื่อนิติตรา พงษ์กิจ..... ยุตยรรยง.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

##3970580828 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD: TV CRIME NEWS DOCUMENTARIES/CRIME REALITY/NARRATIVE

TRANAKJIT YUTYUNYONG : THE PORTRAYAL OF CRIME IN TV CRIME NEWS DOCUMENTARIES. THESIS ADVISOR: ASST.PROF.SUTHEE POLPHONG. 104 PP.

ISBN 974-331-151-3

The research objective is to study the social construction of crime meaning through TV crime documentary's narrative in Tamlarhakwamjing (Tracking down the truth) and Bauesae (Clue) that were broadcasted in 1997.

The analysis shows that both mentioned crime documentary constructed the crime reality by investigative narrative which is an emotional dramatic story with suspense and conflict plot while there always be three main lead character groups which are police, villain and victim. Its theme is aimed to demonstrate how illegal and immoral of criminal's act to victim, nevertheless, the society will always be sheltered, protected and maintained its peace by police's act against law violator, as the hero's role of the story.

Therefore, the portrayal of crime presented in TV crime documentary is encoded by three levels of television codes; reality, representation, and ideology for the shared perception between the show's producer and their audiences which is a common social acknowledgment that committing a crime is not only law violated, immoral but also trouble other innocent people. However, police will prevent crime, arrest criminals and send them to be punished as that intentional duties had been insisted by presenting police's positive image through those shows.

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน.....

ลายมือชื่อนิสิต..... ตระหนักจิต บดินทร์

สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา 2541.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงมาได้ด้วยความช่วยเหลือในการให้ความรู้และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุธี พลพงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ สุภาพร โพธิ์แก้ว กรรมการ ผู้ซึ่งเปรียบประดุจอาจารย์ที่ปรึกษาของผู้วิจัยอีกท่านหนึ่ง และรองศาสตราจารย์ วิภา อุดมฉันท์ ประธานกรรมการ ซึ่งให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสามท่านมา ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา ซึ่งให้กำลังใจและสนับสนุนในด้านการเรียนมาตลอดชีวิตของผู้วิจัยและขอขอบพระคุณ พี่เอ็ง พี่แนน พี่แจ๊ส พี่พี ซึ่งเป็นพี่ที่รักและที่เคารพของผู้วิจัย และเพื่อนๆทุกคนที่ให้กำลังใจและให้คำแนะนำต่างๆ ต่อผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 ปัญหำนำวิจัย	5
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย	6
1.4 ขอบเขตการวิจัย	6
1.5 นิยามศัพท์	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 แนวคิดเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นจริงทางสังคมกับ สื่อมวลชน	8
2.2 ทฤษฎีการเล่าเรื่อง	13
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
3 ระเบียบวิธีวิจัย	27
3.1 ประชากรที่ใช้การศึกษา	27
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	31
3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล	31
3.4 วิธีการนำเสนอ	32
4 การเล่าเรื่องอาชญากรรมของรายการสารคดีเชิงข่าวอาชญากรรม.....	33
4.1 รูปแบบการนำเสนอของรายการสารคดีเชิงข่าวอาชญากรรม.....	33
4.2 เนื้อเรื่อง	39
4.2.1 โครงสร้างเรื่อง	39
4.2.2 ความสัมพันธ์ของเรื่องราว	49
4.2.3 การสรุปเรื่อง.....	49

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.2.4 การวางแนวเรื่อง.....	50
4.2.5 แก่นของเรื่อง	57
4.3 วาทกรรม.....	57
4.3.1 ผู้มีส่วนร่วมในเรื่อง	57
4.3.2 ลักษณะผู้เล่าเรื่อง	59
4.3.4 การให้ความสำคัญกับชุดเหตุการณ์ที่นำเสนอ	62
4.4 สรุปลักษณะการเล่าเรื่องอาชญากรรมของรายการสารคดีเชิงข่าว อาชญากรรม	64
บทที่	
5 การเข้าห้สทางโทรทัศน์ของรายการสารคดีเชิงข่าวอาชญากรรม	66
5.1 ระดับความจริง	66
5.2 ระดับการนำเสนอภาพตัวแทน	69
5.3 ระดับอุดมการณ์	77
6 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	84
6.1 ภาพอาชญากรรมที่นำเสนอผ่านรายการสารคดีเชิงข่าวอาชญากรรม ทางโทรทัศน์	84
6.2 อภิปรายผล	89
6.3 ข้อจำกัดการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	92
รายการอ้างอิง	93
ภาคผนวก	95
ประวัติผู้วิจัย	104

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ตารางแสดงการเข้ารหัสทางโทรทัศนในระดับต่าง ๆ	11
ตารางที่ 5.1 ตารางแสดงการเข้ารหัสทางโทรทัศนของรายการสารคดีเชิง ข่าวอาชญากรรม.....	81

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 2.1 แผนภูมิแสดงแนวคิดเรื่องผังแสวงหา	16
แผนภูมิที่ 4.1 แผนภูมิแสดงบทบาทหน้าที่ของตัวละครในรายการสารคดี เชิงข่าวอาชญากรรม.....	48
แผนภูมิที่ 4.2 แสดงการวางแนวเรื่องและการให้ความสำคัญกับเหตุการณ์ ของรายการสารคดีเชิงข่าวอาชญากรรม.....	56